

EL P.A.S. QUIN

SETEMBRE 2018

Publicació anarko-sindicalista de les companyes y companys de la UVEG.

EL PASQUIN no ha d'estar d'acord obligatòriament amb totes les opinions expressades en aquestes pàgines. Només seran censurades les manifestacions que afecten a la llibertat individual o que denoten un caràcter racista, sexista o xenòfob. Per favor, una vegada llegit aquest numero no l'esborres, contribueix a divulgar-lo.

EDITORIAL

Després de diversos anys de lluita sindical, s'ha aconseguit recuperar una part del poder adquisitiu perdut des del 2010 (no menys del 14% segons dades de l'IPC) en forma de complements com la carrera professional, sense oblidar que són retribucions complementàries segons l'EBEP i, per tant, subjectes a disponibilitat pressupostària, o siga, no consolidables, tal i com en el seu moment recordàvem en les assemblees que vam convocar.

Tampoc hem d'oblidar que no tot el PAS té dret a la seua percepció, ja que están exclosos tots els companys i les companyes interines, i que aquest complement augmenta les diferències retributives entre uns grups i altres. Aquests augments retributius han anat ocultant progressivament els altres grans problemes que continuem patint en el nostre àmbit laboral.

Uns segueixen estant vinculats a la salut i la prevenció de riscos laborals. En aquesta àrea, i després de 23 anys des

de la publicació de la Llei de prevenció, falta molt per aconseguir i, sobretot, continuem trobant a faltar un compromís important de l'equip de direcció d'aquesta empresa per a solucionar els casos més greus, especialment referents a riscos psicosocials, atès l'hermetisme que hi ha en moltes unitats per a afrontar els casos d'assetjament, de *mobbing*, prolongats en el temps, amb l'agreujant del sofriment que produeixen en les persones que ho pateixen i la distorsió i mal ambient que deixen en les unitats on ocorren. La laxa actitud empresarial comença en el mateix instant en què es nega que el problema existeix o, com sol succeir, es minimitza, i se'ls titlla de casos aïllats i poc rellevants. Com hem comentat altres vegades, els casos que afloren són com la punta d'un iceberg, se'n veu solament una part, s'agreugen amb el temps i produeixen efectes altament nocius per a les persones.

Uns altres són conseqüència de la multiplicació de les tasques

Avda. Blasco Ibáñez, 21 Locals Sindicals. --Telèfon: 96 398 30 41

Correu: cgt@uv.es Pàgina web: <http://www.uv.es/cgt>

administratives necessàries per a aplicar les noves normatives que la política neoliberal imposa en l'educació superior i que ens envolten en absurds índexs de qualitat, excel·lència i competitivitat. Aquests, al seu torn, impliquen la submissió al control (avaluació contínua) d'agents externs, que actuen al dictat d'aquells que els financen (tant empresaris com polítics) i a qui, per descomptat, poc els importa la complexitat de la gestió diària d'aquestes "tasques" ni el sobre esforç dels recursos humans de què es disposa.

Però en l'anàlisi crítica d'aquestes problemàtiques seguim creient que manca, fins i tot en la part sindical, la cerca de l'origen del problema. La conseqüència més directa d'això és una gestió empresarial de la Universitat on cada dia les relacions es basen més en la jerarquia del "*orden y mando*", que en una construcció participativa, de treball en equip, de comunitat.

El canvi de model de les relacions laborals ha quedat oblidat mentre avançàvem en la recuperació del poder adquisitiu perdut. No podem avançar en la defensa dels drets laborals si solament centrem els nostres esforços en els diners que cobrem a fi de mes.

Sense llevar importància a les retribucions, i la seua permanent revisió, és necessari avançar en la participació del PAS i PDI, i de la resta de col·lectius, discriminats i precaritzats, en la construcció del model d'universitat pública que volem.

El camí recorregut fins ara, ens entristeix perquè avança en sentit contrari al que aspirem: major privatització, major jerarquització en les relacions laborals i institucionals, més individualització, més cerca de l'èxit personal amb la destrucció del col·lectiu per a aconseguir una suposada excel·lència que cada dia provoca un major augment de càrregues de treball, més estrès i pressió en les persones.

La ja clàssica acusació de tremendistes i l'assumpció que fora de la universitat la situació és molt pitjor ha calat tant, que hem arribat a justificar el nostre immobilisme davant aquests problemes organitzatius.

Esperem que el sentit comú i la crítica constructiva tornen, i que ens centrem, de nou en la construcció d'una universitat pública i social on totes les persones que la fem possible siguem importants.

La mercantilització a muscles de gegants: la universitat pública espanyola de *casa de cites* a *cova de plagiaris*.

José Manuel Rodríguez Victoriano

Antonio Santos Ortega

Professors de la Facultat de Ciències Socials i representants de CGT a la Junta de PDI de la Universitat de València

Les universitats públiques, parafrasejant a Newton, poden produir coneixement perquè els seus docents han estat capaços d'apujar-se a muscles de gegants, que obriren en el passat o obren en el present, els seus camps de coneixement i investigació. Les nombroses cites bibliogràfiques que els acadèmics empren als seus llibres i articles són el registre del seu recorregut i mostren l'empenta dels muscles on es pujaren. En aquest sentit, la universitat sempre serà una *casa de cites*. Quan, animada per la mercantilització neoliberal ha començat a caminar en la direcció contrària, en la de, per exemple, Fernando Suárez -ex-rector de la Universidad Rey Juan Carlos-, es torna en *cova de plagiaris*. Universitaris corruptes que, vivint a Lilliput, però rebedors dels beneficis del mercat, s'han transformat en ciutadans de Brobdingnag i universitats corruptes que ho permeten, o bé mirant cap altre costat o, directament, promocionant dites pràctiques. La creixent mercantilització de la universitat pública espanyola ha propiciat ambdós tipus de corrupció, dels quals avui dia estem sent testimonis.

Un poc d'història per a situar-nos. La modernització de la universitat franquista a les darreres dècades del segle passat no suposa un trencament amb els seus principis jeràrquics i les seues formes de gestió autoritàries. Fou, com va ocórrer en la resta de les institucions espanyoles, una reforma que les actualitzà i les legitimà en un context polític formalment democràtic. Malgrat haver-se eixamplat l'accés a la formació superior, incorporar-se'n nou alumnat –fonamentalment de sectors socials històricament exclosos dels estudis superiors-, la universitat pública de la transició/transacció es dissenyà com a 'empresa econòmica' i no com una empresa social. Els gestors universitaris d'aleshores ja començaren a organitzar els seus plans d'estudi, la seua administració interna i les línies d'investigació escoltant veus que els transmetien les 'demandes del mercat'. El resultat d'aquell procés configurà una universitat pública poc pública i insuficientment autònoma i democràtica. Dit d'altra manera, el mestissatge entre els 'morts vivents' de l'academicisme franquista i els 'vius morts' de la incipient mercantilització neoliberal impediren la plena consolidació d'una universitat realment pública, autònoma i democràtica. La universitat com a 'bé comú'

Avda. Blasco Ibáñez, 21 Locals Sindicals. --Telèfon: 96 398 30 41

Correu: cgt@uv.es Pàgina web: <http://www.uv.es/cgt>

ciudadà, amb uns usos socials en la docència i investigació dirigits a impulsar la igualtat d'oportunitats i la democratització dels usos socials del coneixement, quedà relegada a un segon plànol.

Ja als inicis del segle XXI, les polítiques educatives del PP, així com la reforma de l'Espai Europeu d'Educació Superior i la seua concreció en el Pla Bolonya, consolidaren dit procés en el context de la globalització neoliberal. Per primera vegada, amb el govern d'Aznar, es va posar en marxa l'*Agencia Nacional de Evaluación de la Calidad y Acreditación –ANECA–*, que permetia –o no– els títols universitaris i acreditava –o no– als docents i la seua investigació en funció de la seua productivitat i competitivitat. Una agència d'acreditació a l'estil de les empreses americanes de qualificació de riscos, les quals no foren capaces de vore els riscos de Lehman Brothers. L'opacitat d'aquest model, sumada al papanatisme i la ceguesa amb què bona part de la comunitat universitària d'eixos anys acceptà aquestes reformes, ha acabat convertint-se en l'ordre vigent, inamovible i impenetrable. Alguns dels productes més tòxics són els sexennis d'investigació, el programa *Docentia* o el sistema d'acreditació del professorat, entès com una espiral de mèrits inacabables i de vegades inassolibles. Aquest engranatge manté el professorat tancat als seus despatxos, produint els mèrits que se li demanen, cada vegada més lluny de la realitat de les aules.

Per la seua part, la bombolla i la retòrica de l'excel·lència, amb tot un nou camp semàntic: satisfacció, innovació, qualitat, emprenedor, motivació, objectius estratègics, bones pràctiques... ha servit per impulsar i impregnar les pràctiques investigadores i docents del nou esperit del neoliberalisme universitari. Un esperit que concep a alumnat i professorat com a 'empresaris de si mateixos'. Les noves regulacions normatives han imposat al personal docent i investigador una avaluació permanent amb objectius cada vegada més difícils d'assolir. A més a més, la responsabilitat de no assolir-los recau, únicament i exclusivament, sobre ells. La culpa recau sobre la víctima. En última instància, la praxi de l'excel·lència ha bloquejat *de facto* la possibilitat d'un treball docent digne al subordinar-lo a la productivitat investigadora. Aquells que no han produït el tipus d'investigació exigida pels criteris productivistes i bibliomètrics han estat penalitzats als darrers anys amb més docència. L'augment de la precarietat laboral i la creixent i imparabile presència de l'estrès i la pressió mental sobre el professorat són avui dia l'autèntica cara de l'excel·lència.

Per les portes laterals d'aquest edifici, o per les principals, com la de l'*Instituto de Investigación* de Álvarez Conde en la Universidad Rey Juan Carlos, s'han anat colant, col·locant i titulant a aquests anys tots aquells personatges que, com ara Cifuentes,

Casado o Montón, han tingut pocs escrúpols en intercanviar prestigi polític o econòmic per credencials acadèmiques. La seua responsabilitat, com ja hem assenyalat, no és única. No és un gest corrupte aïllat. En una universitat creixement burocratitzada, individualitzada, tan marcada per la competitivitat, la carrera i les promocions, el sentit d'allò públic en la docència i en la investigació ha acabat afeblint-se. Allò important és només aconseguir el títol, l'acreditació, l'índex d'impacte, el certificat adequat... que puga permetre obtenir els punts per posicionar-se bé als barems. En aquest guerra sense quarter per posicionar-se i acaparar mèrits, comença a valdre tot. Aquest és el missatge que l'elit promocionista del professorat universitari ha dirigit a la resta del professorat. Un elit que moltes vegades ha ocupat els espais de gestió i govern de les universitats. En aquests espais s'ha especialitzat en dissenyar els sistemes de control per a governar l'accés del professorat; però, evidentment, no s'ha ocupat de posar en marxa sistemes de control a la seua pròpia actuació en els instituts universitaris, departaments, càtedres d'empresa, fundacions i altres institucions que campen al seu aire. Ens ofereixen una façana d'excel·lència darrere de la qual regna una corrupció institucionalitzada –com va ocórrer a Lehman Brothers-. L'avaluador no és avaluat.

El resultat ha acabat sent aquesta universitat tòxica, zombi, mercantilitzada i altres eloqüents adjectius proposats per professors anglesos i americans que han investigat sobre els efectes d'aquest model neoliberal en les seues pròpies universitats, colpejades al llarg de les darreres dècades per tot un seguit d'horrors que donen forma a una universitat sense sentit, desorientada, malaltissa. La nostra universitat respon també a aquest retrat. Si volem evitar la seua desaparició és urgent treballar per construir altra universitat que com a 'bé comú' siga realment pública, autònoma i democràtica.

Avda. Blasco Ibáñez, 21 Locals Sindicals. --Telèfon: 96 398 30 41

Correu: cgt@uv.es Pàgina web: <http://www.uv.es/cgt>